

openbaar ministerie
ministère public

Parket van de procureur des Konings van Brussel

Persbericht

06/08/2019

In het kader van een onderzoek naar HSBC PRIVATE BANK SA (Zwitserland) is het parket van Brussel met de verdachten tot een minnelijke schikking gekomen van 294,4 miljoen euro. Naast dit bedrag werd de Belgische Staat ook al vergoed voor zijn burgerrechtelijke (niet-fiscale) nadeel voor een totaal bedrag van 400.000 euro.

Er zij aan herinnerd dat deze overeenkomst is gesloten tussen het parket en de verdachten en dat, overeenkomstig artikel 216bis van het Wetboek van Strafvordering, deze overeenkomst zowel qua vorm als qua inhoud moet worden gecontroleerd door de raadkamer, die deze minnelijke schikking al dan niet zal goedkeuren. Dit dossier zou hiervoor in de loop van september 2019 vastgesteld moeten kunnen worden voor de raadkamer.

HSBC PRIVATE BANK SA (Zwitserland) werd in 2014 door een onderzoeksrechter in verdenking gesteld van ernstige en georganiseerde fiscale fraude, valsheid in geschrifte en het gebruik van valse stukken, witwassen en illegale uitoefening van de functie van financiële tussenpersoon, en heeft gemeld dat ze belangrijke maatregelen heeft genomen om haar structuren, controles en procedures volledig te herzien om haar risicoprofiel aan te passen. In dit verband beweert de HSBC onder meer hervormingen te hebben doorgevoerd om een grotere transparantie te garanderen:

- Er zijn nieuwe algemeen directeuren, een nieuwe directeur voor de naleving van de regelgeving en een nieuwe directeur voor de strijd tegen financiële criminaliteit aangeworven.
- De bank heeft bepaalde diensten stopgezet, zoals bepaalde diensten met betrekking tot offshorebedrijven.
- HSBC heeft zich losgemaakt van vele markten en klanten en heeft een beleid van fiscale transparantie naar bestaande klanten toe ingevoerd.

Gezien de aard van de feiten in kwestie, de wijziging van het beheerbeleid van vermogens binnen HSBC en de burgerlijke minnelijke schikking die werd overeengekomen tussen HSBC en de Belgische Staat, heeft het parket van Brussel beslist om de procedure door middel van de "verruimde strafrechtelijke minnelijke schikking", af te ronden met een financiële sanctie van 294,4 miljoen euro. Ter herinnering, de "verruimde strafrechtelijke minnelijke schikking" maakt een snellere vergoeding van het slachtoffer (of de slachtoffers) – in dit geval de Belgische Staat - en een beter verzekerde terugbetaling van fiscale en/of sociale schulden mogelijk. Dit type minnelijke schikking bespaart ook tijd en geld door het vermijden van dure en vaak complexe procedures.

Samenvatting van de feiten

Het onderzoek naar HSBC PRIVATE BANK SA (Zwitserland) begon in maart 2013 en leidde in oktober van datzelfde jaar tot huiszoeken bij de bank. De onderzoeksrechter CLAISE, die samenwerkte met de leden van de OA4, de financiële afdeling van de federale gerechtelijke politie van Brussel, heeft de bank HSBC PRIVATE BANK SA (Zwitserland) in november 2014 in verdenking gesteld van de bovengenoemde misdrijven.

De vermoedens tegen HSBC PRIVATE BANK SA (Zwitserland) hebben in eerste instantie betrekking op haar aanwezigheid en haar jarenlange illegale interventie in België met het oog op het aantrekken en beheren van de vermogens van een zeer welgestelde clientèle, in het bijzonder uit de Antwerpse diamantindustrie.

De Zwitserse bank wordt er ook van verdacht bewust belastingontduiking te hebben bevorderd en zelfs te hebben aangemoedigd door offshorebedrijven ter beschikking te stellen van een aantal van haar bevoorrechte klanten, met name in Panama en op de Maagdeneilanden, die geen economische activiteit hebben en die uitsluitend tot doel hebben de vermogens van hun klanten te verbergen. In dit verband zou HSBC PRIVATE BANK SA (Zwitserland) offshorebedrijven aan een aantal van haar klanten hebben verkocht om de Richtlijn 2003/48/EG van de Raad van de Europese Unie betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden te omzeilen, die de lidstaten toestond belasting te heffen op de inkomsten uit spaargelden van hun belastingplichtigen, zelfs wanneer deze in een andere EU-lidstaat zijn verkregen.

Zwitserland moest meewerken met deze richtlijn na een bilaterale overeenkomst die in 2004 door Zwitserland en de Europese Unie werd ondertekend. Zo dienden bepaalde inkomsten uit spaargelden die in Zwitserland werden verworven door Belgische belastingplichtigen, onderworpen te worden aan een bronbelasting van 15% vanaf 1 juli 2005 en 35% vanaf 2011.

Deze maatregel was meer in het bijzonder gericht op fraudebestrijding.

Meer dan duizend Belgische belastingplichtigen zouden betrokken kunnen zijn voor bedragen die enkele miljarden dollars zouden bedragen die tussen 2003 en vandaag zijn geïnvesteerd, beheerd en/of overgemaakt.

Deze praktijken hebben de Belgische Staat nadeel berokkend (zie hierboven). Er kunnen ook grote hoeveelheden geld zijn witgewassen. Er dient opgemerkt te worden dat de betrokken belastingplichtigen zowel klanten zijn die de FOD Financiën niet hebben laten weten dat zij over vermogen in het buitenland beschikken als klanten die fiscale regularisaties (EBA) en fiscale overeenkomsten hebben ondertekend.

Parquet du Procureur du Roi de Bruxelles

Communiqué de presse

06/08/2019

Dans le cadre d'une enquête en cause notamment de HSBC PRIVATE BANK SA (SUISSE), le parquet de Bruxelles a conclu avec les suspects le paiement transactionnel d'une somme de 294,4 millions d'euros. Outre ce montant, l'Etat belge a également été préalablement indemnisé de son préjudice civil (non fiscal) pour un montant total de 400.000 euros.

Il y a lieu de rappeler qu'il s'agit de l'accord intervenu entre le parquet et les suspects et que conformément à l'article 216 bis du Code d'instruction criminelle, cet accord devra faire l'objet d'un contrôle tant sur la forme que sur le fonds par la chambre du conseil, à qui il reviendra d'homologuer ou non cette transaction. Le dossier devrait pouvoir être fixé à cet effet devant la chambre du conseil dans le courant du mois de septembre 2019.

Inculpée par un juge d'instruction en 2014 pour des faits de fraude fiscale grave et organisée, faux et usage de faux, blanchiment et exercice illégal d'intermédiaire financier, HSBC PRIVATE BANK SA (SUISSE) a indiqué avoir pris des mesures importantes initiant une refonte complète des structures, des contrôles et des procédures visant à adapter son profil de risque. Dans ce cadre, HSBC fait valoir avoir entre autres mis en œuvre des réformes visant à assurer une plus grande transparence :

- De nouveaux directeurs généraux, un nouveau directeur de la conformité réglementaire et un nouveau directeur de la lutte contre la criminalité financière ont été engagés.
- La banque a mis fin à certains services, comme ceux en rapport avec des sociétés offshore.
- HSBC s'est séparée de nombreux marchés et clients et a mis en œuvre une politique de transparence fiscale à l'égard des clients existants.

Compte tenu de la nature des faits en cause, du changement de politique de gestion des avoirs au sein de HSBC et de la transaction civile conclue entre HSBC et l'Etat belge, le parquet de Bruxelles a décidé de mettre en place une procédure de « transaction pénale élargie », avec une sanction pécuniaire de 294,4 millions d'euros. Pour rappel, la « transaction pénale élargie » permet un dédommagement plus rapide de la (ou des) victime(s) – ici, de l'Etat belge – et un remboursement mieux assuré des dettes fiscales et/ou sociales. Ce type de transaction permet également un gain de temps et d'argent en évitant des procédures coûteuses et souvent complexes.

Récapitulatif des faits

L'enquête en cause de HSBC PRIVATE BANK SA (SUISSE) démarre en mars 2013 et mène à des perquisitions réalisées en octobre de la même année au sein de ladite banque. Le juge d'instruction CLAISE, qui travaille alors avec les membres de la DR4, division financière de la Police Judiciaire Fédérale de BRUXELLES, procède en

novembre 2014 à l'inculpation de la banque HSBC PRIVATE BANK SA(SUISSE) pour les faits mentionnés ci-dessus.

Les soupçons à l'égard de la banque HSBC PRIVATE BANK SA (Suisse) portent au départ sur sa présence et son intervention illégale en Belgique, durant plusieurs années, en vue de démarcher et gérer les avoirs d'une clientèle très aisée, issue plus particulièrement du monde diamantaire anversois.

La banque suisse est également suspectée d'avoir sciemment favorisé et même encouragé la fraude fiscale en mettant à disposition de certains de ses clients privilégiés des sociétés offshore, situées notamment au Panama et dans les Iles Vierges, n'ayant aucune activité économique et n'ayant comme seul but que de dissimuler les avoirs des clients. A ce sujet, HSBC Private Bank (Suisse) aurait vendu des sociétés offshore à certains de ses clients en vue de contourner la directive 2003/48/CE du conseil de l'Union européenne sur la fiscalité de l'épargne, directive qui permettait aux Etats membres de prélever des impôts sur les revenus de l'épargne de leurs contribuables, même lorsque ceux-ci sont obtenus dans un autre Etat membre de l' U.E.

La Suisse devait collaborer à cette directive suite à un accord bilatéral signé en 2004 entre la Suisse et l'Union européenne. Ainsi, certains revenus de l'épargne réalisés en Suisse par des contribuables belges, devaient faire l'objet d'une retenue à la source de 15 % à partir du 1 juillet 2005 et de 35 % à partir de 2011. Cette mesure visait plus particulièrement à lutter contre la fraude.

Plus d'un millier de contribuables belges pourraient être concernés pour des montants qui porteraient sur plusieurs milliards de dollars qui ont été placés, gérés et/ou transférés entre 2003 et nos jours.

Ces pratiques ont engendré un préjudice pour l'Etat belge (voir ci-dessus). D'importantes sommes d'argent sont également susceptibles d'avoir été blanchies. A noter que les contribuables concernés sont, tant des clients qui n'ont pas fait savoir au SPF Finances qu'ils disposaient d'avoir à l'étranger que ceux qui ont signé des régularisations fiscales (DLU) et des accords fiscaux.